

CZÓBEL MINKA

OPÁLOK

KÖLTEMÉNYEK

BUDAPEST
FRANKLIN-TÁRSULAT
magyar irod. intézet és könyvnyomda
1903

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2018
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-963-417-380-9 (online)
MEK-18799

TARTALOM

I. NÓTÁSKÖNYV.

NÉPDAL.
MOSÓ LÁNYOK.
DÉR.
SESAM.
TAVASZDAL.
NYÁR VÉGE.
DELELŐ.
ELMERÜLÉS.
KÖDVÁRAK.
ÉJJEL.
BÁRSONY LÉPTEK.
ÚTIRÁNY.
FÜSTFELLEG.
SIETŐS ÚT.
C.-MOLL.
A LEGELŐ.
HÁROM VIRÁG.
AZ APÁCZA.
HANGTALAN ÉNEK.

II. KÉPESKÖNYV.

KRUCSAYNÉ.
SZÁZ GYERTYÁT ÉS SZÁZ LITER BORT...
IDŐTÖLTÉS.
BETYÁR GYEREK ÁLL AZ UTCZÁN...
ESTI KÖDBEN...
UTOLSÓ HANG.
A VASÚT.
NAGY AKÁCSZFA A KERTVÉGEN...
KÉK LEVEGŐBEN.
KI VOLT?
TAVASZI ESŐ.
TÜKRÖZÉS.
KALENDÁRIUM.
LEÉGTEK A GYERTYÁK...
MÉHESNÉL.
ALKONY.
JULIUS.
ÉGŐ FEJFÁK.
ÁLLOMÁSON
KARÁCSONYÉJ.

III. PÁN KÖNYVE.

PÁN SZERELME.
PÁN FLÓTÁJA.
ÁPRILIS.
KI JÖNNI FOG MÉG.
MOZGÓ VIRÁGOK.
PÁN MACSKÁI.
EGYMÁST ÉRTIK.
SÁRGA RIGÓ.
AZ Ő MOSOLYA.

IV. BOSZORKÁNYDALOK.

BOSZORKÁNYSZÁRNY.
KÖDVIRÁGOK.
VIZITÜNDÉR.
HALASSZONYYOK.
HÓVIHAR.
ALSZANAK AZ EMBEREK.
A MOSOLY.
A PÁSZTOR.
A KÖNY.
AZ ERŐSEBB TŰZ.
A BOSZORKÁNY ÉS A MEDVE.
A RÉM.
SZENT IVÁNNAP.
CSILLAGHULLÁS.

V. MESEVILÁG.

...RÉGES RÉGEN ELFELEDTÜNK.
A KÚT.
HÁRFÁRÓL.
SOURDINE ALATT.
MADÁRREPTE.
HÓKIRÁLYNÉ PALOTÁJA.
KIGYÓK KÖZÖTT.
SÁRKÁNY ÚTJA.
TROUBADOUROK.
TÜNDÉRKERT.
NAPRAFORGÓ KIRÁLYNÉ.
FEHÉR FARKAS.
AMETHYST PALOTA.
ELKÉSETT.
LEPKEKIRÁLY.
PÁVACSILLAGOK.
PÁVAFOGAT.
KIRÁLYLÁNYOK HOLDVILÁGNÁL...
HÁROM FEHÉR HATTYÚ.
KÉT KEZTYŰ.

I. NÓTÁSKÖNYV.

NÉPDAL.

Ha kinézek szép csillagos éjjel,
Elutaznék Gönczöl szekerekével,
Úgy is Kövesd felé áll a rudja,
Arra megyen gondolatom utja.

Arra megyen, a hol engem várnak,
Nagy öröme lesz ma a rózsámnak.
Hozzá szállok egy csillagsugárba',
Tudom úgy is, rólam lesz az álma.

MOSÓ LÁNYOK.

Tisza partján sulykolnak a leányok,
Leszálló nap heves fényt vet reájok,
Piros szoknyán elsiklik sárga fénye,
Megcsillan a Tisza futó vizébe.

Megakad a halvány fűzes bokrokba
Fakó lesz a partok sárga homokja.
A part felett sötét kék ég mosolyog,
Lenn a viznél vígan folyik a dolog.

Kék-veres folt szétterítve zöld gyepen,
Majd mellette fehér ingváll meglebben,
Sárga kendő, rózsaszínű virággal
Incselkedik a fényes napvilággal.

Nagy sulykokon csillognak a vízcseppek
A leányok szétugrálnak, nevetnek,
Ha futó hab megcsiklandja lábukat,
Vagy a ruha uszó galyba megakad.

Azt gondolják: ha a ruha kiszárad,
Milyen szépek lesznek ők majd vasárnap;
Hogy tetszenek majd mindegyik legénynek,
Nem gyanítják: csak most igazán szépek.

Nem is tudják, mily szomorú - hiába -
Legényt váró fehér cseléd vigsága.
Most körülök örök szépség mosolyog,

Lenn a Tiszán vígan folyik a dolog.

DÉR.

Deres reggel, -
Akác végé
Benyúlik a
Zöldes égbe.

Kékes hamvas
Vetés felett
Kavarog a
Varju sereg.

Rezdül fénye
Napsugárnak,
Falunk felől
Hangok szállnak:

Szél elhordja,
Szél felkapja,
Harangoznak
Vasárnapra.

SESAM.

Még fagy öleli föld felületjét,
De mozdul az élet.

Az első sugár

Szinesre szövi mezők szövetjét,
Már utban a sok dalos madár.

A vadgalamb már keresi párját,
Melylyel boldog, új hazát remél,
Meredő galyak alig várják,
Hogy bimbó fakadjon, zsenge levél.

Szürke galyakban, fekete földben
Már alig várja színes kikelet,
Hogy szétömlhessen, fényesen, zölden
A télen ásott sirok felett.

TAVASZDAL.

Eljött már a gólya,
Rászállott a házra:
Kelepeld el nékem,
Hogy volt Afrikába?

Szeretnek-e téged
Ott is az emberek?
Vittél-e nekik sok
Szerecsen gyereket?

NYÁR VÉGE.

Piczi fehér felhő
Arany búza felett,
Széles szekereken
Hordják az életet.

Sötét ákáczsor közt
A szekér nyomába,
Kavargó porfelleg
Sűrűn száll utána.

Repülni tanuló
Fiókgólyák járnak,
Keresztben az élet, -
Vége már a nyárnak.

DELELŐ.

Pihennek a fűben
Szénagyűjtő lányok,
Kaszások pihennek -
Megnyugszik kaszájuk.

Ez az Ő órája
Ő ilyenkor ébred,
Betölti örömmel
Az egész nagy rétet.

Száradozó fűvet
Sáska, szöcske járja,
Kipattan a fűből
Megrezdülő szárnya.

Mohás göröngyökön
Zöld gyíkok siklanak,
Hajlongó virágok
Kékes árnya alatt.

Kövér, zsongó dongók
Járnak a virágon - -
Tán már ember sincsen
Ezen a világon?

ELMERÜLÉS.

Csendes Holt-Tiszának jégsima vizébe,
Tisztán tükröződik a partok vidéke.
Pirosuló fűzgalyak, hosszú sáslevelek,
Fehérfelhős kék ég, a csendes táj felett.

A sás közt egy csolnak szomorú, elhagyott,
Nem használja senki, régen léket kapott,
Itt éri tél fagya, itt a nyári meleg,
Halkan borúlnak rá hosszú sáslevelek.

Szinesednek már a viz tükrén a fények:
Első csillámai piros esti fénynek.
A lemenő napban virrad már a holnap -
Csendesen merül el a vízbe a csolnak.

KÖDVÁRAK.

Esőcseppek, ködfoszlányok, -
Sűrű erdőkön keresztül,
Esőcsepptől, ködlepetől
A levélzet össze rezdül.

Ködfátyol hamvas szövetjén
Láthatlan hold fénye árad,
Hegyek ormán épülnek fel,
Köd-alkotta fellegrákok.

Hűvös szellő jön Keletről
Széjjel fujja a sötétbe
Mind a várat - száll az erdőn
Tépett ködfoszlányok fénye.

ÉJJEL.

Hófehéren árad a hold sugárja,
Sötétlő kert feketéllő lombjára,
Fekete lomb sűrűjéből kiválik
Egy madár szárnya.

Hófehér gyepe felett körözve száll el,
Betéved majd fekete lombok közé,
Össze vonja a fényt és árny sötétjét
Szárnya röptével.

Hangtalan száll hófehér holdfény szála,
Hangtalan száll fekete madár szárnya,
Csöndes kertben álmatag éjjel titkos
Varázslatába.

BÁRSONY LÉPTEK.

A madarak alusznak régen,
Sűrű lombú fák tetejében.

Bokrok alján sötétlő árnyak,
A kertben régi álmok járnak.

Mind többen jönnek,... százan, ezren
Fán a levélzet összerezzen,

Elsiklik a kétes sötétbe'
Fekete macska bársony lépte.

ÚTIRÁNY.

Semmit sem nézni,
De mindent látni,
Semmire se várni,
De mindent várni,
Mindent élvezni,
Semmit sem kívánni,
Csak menni, menni,
Félelem nélkül,
Halasztás nélkül,
Előre bátran
Édes otthonunkba,
A nagy idegenbe
Fénylő sugár felé,
A csillag irányban.

FÜSTFELLEG.

Kis szürke ló húzza
A fakó szekeret,
Fakó szekérfasban
Zöld dohánylevelet.

Ha majd a zöld levél
Kéklő füstbe olvad,
Hol leszek én akkor? -
Hol leszek majd holnap?

SIETŐS ÚT.

Hold jön fel - nem érünk rá várni,
Virág int, - nincs időnk megállni,
Boldogok vagyunk, - de hiába -
Nem érünk rá a boldogságra.

Talán egy szép reménység csábit?
Távolabb szebb csillag világít?
Vagy édenkert lesz a világból,
Ha gyorsan «holnap» lesz a «má»-ból?
Oh, dehogy! - csak előre törve,
Türelmetlenül járunk körbe,
Hogy majd elszédülünk belé -
Ugy rohanunk a sir felé.

C.-MOLL.

Együtt vagyunk ismét,
Mint régmúlt napokban,
Szeretlek, mint akkor, -
Ki tudja, - tán jobban?
Szomorúság úszik
A felhők szegélyén,
Ki tudja, mi történt
Lelkünk rejtett mélyén?
Nagy némaság felett
Szavunk összezendül, - -
Beszélj nekem elmúlt,
Eltűnt szerelemről!

A LEGELŐ.

Nagy füvek hajlanak
Fehér felhők alatt,
Napsugaras délben,
Hamvas szőkecségekben.
Mint libegő zászlók
Feketéllő rongya,
Ráborúl a kék ég tejszínű lapjára
Távol álló nyárfák
Tépett koronája.
Elhallgat a tücsök,
Sáska repülése
Megrezzen a fűben,
Megrezzen az ágon
Cserfák kemény lombja.
A víz felől hallszik
Habok locsogása,
A gulya mozgása,
Legelést kísérő
Egyhangú kolompja.

.....

Csend - - - - -

.....
.....

Mindig csendesebb lesz a rét,

.....

Áll a déli álmom a világ felett,

Megpihen az élet,

Jönnek az emlékek - - -

HÁROM VIRÁG.

Elzárt kertben három virág szála,

Három fényes liliom virága:

Három fehér zárdaszűznek lelke

Nyiladozik titkon a kis kertbe?

Szól az egyik, a csillagsugárhoz:

«Hiába hívsz vissza a világhoz,

Szép az élet - elöntötte mérge

Testem-lelkem - vezeklem most érte.»

Csalogány dalához szól a másik:

«Ne csalogass! szemem könnyben ázik,

Szívemhez forr sok szomorú emlék,

Kint ismét csak boldogtalan lennék.»

A harmadik szavukat sem érti,

Mosolygása a két nővért kérdi:

«Mit beszéltek? hát ott túl a falon

Van még más is, mint örök nyugalom?»

AZ APÁCZA.

Eljött az ifju apácza.

S a lázbeteg,

Keze alatt életre, újra

Felébredett.

«Csak gyorsan nővér, a fogat már

Itt készen áll,

Nincs sok idő, - végső harczot viv

Élet-halál.»

«Igen, megyek. - Egy néhány percz még

S készen vagyok.» -

- Le néz, hol olvasója végén

Kereszt ragyog:

«Jaj, a Megváltó érczalakja! -
Hogy is lehet?
Nézd, jó anyám! baj érte éppen
Keresztemet.

Eltört! Krisztus leesett róla» -
- «Hiába már,
Tedd egyelőre a fiókba.
A beteg vár!»

Hosszu kínos nap s éjszakákat.
Telet követ
Virágillat, bogárzsongással
Telt kikelet.

Ünneplik beteg gyógyulását:
Pezsgős pohár
Cseng össze. - A nővér szemében
Egy új sugár.

«Mért esett le Megváltóm képe?
Én Istenem!
Mintha már nem is magam lennék,
Mi lesz velem?»

Hálás beteg ír a nővérnek,
De levelet,
Zárdából nem kap - idegenből
Jó felelet:

Hogy már a fehér szűzi fátyol
Nincsen fején,
Fejkötőt, s asszony gondot öltött
Régen szegény.

«Mert nem figyeltem, meg sem értém
A bánatot,
Midőn Krisztus, keresztem, s engem
Ugy elhagyott.»

HANGTALAN ÉNEK.

Mi szép az álom, álomban járok,
Csak fényes álmot, mást úgy sem várok.
Kavicsból félek, kavics élétől,
Lelkem felébred, szívem megrémül.

Álomban járó tágra nyitott szemmel,
Tulnant kívánó, kék szerelemmel.

Csak hang ne szálljon! hangok ha érnek
Eltűnt az álom, elnémul az ének.
Mi szép az ének ha nincsen hangja,
Nappali éjnek zugó harangja.

Még nem jött az óra - szemed se nézzen -
Csak az egy szóra, légy mindig készen!

II. KÉPESKÖNYV.

KRUCSAYNÉ.

Nagy ünnepet ünnepelnek
A kisvárdi várba'.
Krucsayné hosszú utról
Hites urát várja.

Csónakon jön, várt övező
Mocsáron keresztül.
Tán itt is van? - Vadlud repül
Sás levél megrezdül.

«Nem jöhet még, messze jár még,
Ha holnap beérhet -
Krucsayné! régen tudod,
Majd meghalok érted.

A csókodért, szép szemedért, -
Meghalok utánad!
Krucsayné! csillapítsd le
Ezt a gyilkos vágyat!»

Szőke fiu, a ki mondta,
Félig-meddig gyermek.
Nem is nézi Krucsayné
Soha nagy embernek.

Hogy könnyel telt kék szemeit
Halvány arczát látja,
Megremegő hangját hallja,
De szivből megszánja.

Közeleg a fiu felé -
Lángba borul lelke,
Két karjával szőke fejét
Magához ölelte.

Piros ajka csókra hajlik,
Már majd nem hogy érte -
- Nagyot sikolt - sötét zordan
Előtte áll férje:

«Látom, hogy nem unatkoztál,
A míg távol voltam.
Hogy csókod ily tüzes lehet
Magam sem gondoltam.

Tüzes csóknak hideg pallos
Legjobb orvossága.
Leüttetem bűnös fejed,
Szép Tolvaj Borbála!»

Erkélyről nézi a várúr
Ítélete végét,
Meg sem rezdül, hogy a hóhér
Viszi feleségét.

Meg sem rezdül, meg sem mozdul,
Csak szívét átjárja
Kéjes mámor, hogy a pallost
Megvillanni látja.

Azt a fehér, habos nyakat
Mikor szeli széjjel,
Akkor szereti az asszonyt
Igaz szenvedélylyel.

Aztán lassan, meggondoltan
Befordul a várba,
Mosolyogni emberfia
Többé sohsem látta.

SZÁZ GYERTYÁT ÉS SZÁZ LITER BORT...

Hull az eső sűrű cseppje, ólmos felhők alatt
Egész nap csak csapdosta a ragyás csárdafalat.

Tört ablakon sivít a szél, a kis petrol lámpa
Meg-meginog hosszú drótján, füstös lesz világa.

Vendég ugyan hogy is jönne, ily veszett időben?
A csaplárné is elaludt ott a kármentőben.

Hiszen olyan jó madarak ma már nem is járnak,
Mind elpusztult - régen vége a betyárvilágnak.

De mégis jön - ajtó nyílik, lassan belép rajta
Őszült ember - de csak látszik, hogy a «régi fajta.»

Az öreges csaplárné is éppen hogy felébred,
Hogy oda néz, alig-alig hisz a két szemének.

Tán ő megint fiatal lett, hogy csak ismét hallja:
«Száz gyertyát meg száz liter bort ide az asztalra!»

IDŐTÖLTÉS.

Legel a Koncsáné ökre zöld mezőben,
Pihen a Koncsáné ura temetőben.
Szegény özvegy, gyászos özvegy mit csinálhat?
Ebédet főz, ebédet visz a szolgának.

«Gazdasszonyom, nem jó ez az étel nékem,
Jobban esnék, ha hozná a feleségem.»
««Mit feleség? - malomkő az a legénynek,
Azon őrlik meg örömét életének.»»

««De bársony egy hű szerető puha karja,
Még az esti szellőtől is betakarja.
Leányfővel ki ismerné a szerelmet?
Édesebb a méz is, hogyha másnak termett.»»

Legel a Koncsáné ökre zöld mezőben,
Pihen a Koncsáné ura temetőben,
Vetett ágyon heverészik benn a szolga -
Míg Koncsáné kergeti a legyet róla.

BETYÁR GYEREK ÁLL AZ UTCZÁN...

Betyár gyerek áll az utczán,
Azt sem tudja, minek áll ott,
Langyos szellő hoz elébe
Egy hervadt fehér virágot.

Langyos szellő, nyári szellő
Koporsóról futa hozzá -
Mintha az az egy szál virág
A múlt tavaszt vissza hozná.

Harangoznak a faluba',
Gyülekeznek az emberek,
- Temetésre gyülekeznek. -
Elfordul a betyár gyerek.

Soká állong még az utczán,
Azt se tudja, minek áll ott, -
Lassan kalapjához tüzi
Az egy szál fehér virágot.

ESTI KÖDBEN...

Esti ködben
Árnyak szállnak:
Elsuhanó
Madárszárnyak.

Elsuhanva
Jó egy szánka,
Ködbe, hóba
Olvad árnya.

«Állj meg!» - s mozdúl
Szán ölébe'
Bundahalmaz
Sűrűsége.

Éji ködbe',
Hófuvásba',
Puskacsonék
Villanása.

Puskacsó meg
Villan kéken,
Fellobbanó
Láng tüzeben

Hó teritőn
Piros rózsá:
Piros vércsepp
Fehér hóra.

Megy a szán,
Halad az éjbe',
Hóborított
Messzeségbe.

Hogy mi történt?
Meg se várja - -

Eltörött egy
Madár szárnya.

UTOLSÓ HANG.

Kigyúlnak a csillagok a falu felett,
Sötétebbre festi az éj a levelet,
Kicsiny házak meghúzódnak a fák alatt,
A sötétből kis ablakok világlanak.

A konyhából kiözlök a tűz fénye,
Fénylepedőt vet az udvar közepére.
Mind csendesebb lesz az udvar, falu tája,
Mind jobban elhal az este muzsikája.

A libáknak gágogása halkabb, lágyabb,
Tán egy vándor izgatja még a kutyákat,
Itt-ott egy hang, elnémul majd az is végre,
Mind csendesebb titokzatos éj sötétje.

Ablakokból kifogynak a fénysugarak,
Mind egyenként bezárják már a házakat.
Élő lény már alig-alig akad ébren,
Pusztaság a falu kellő közepében.

Hüvösebb lesz, észrevétlen szellő támad,
Megingatja az udvari fenyűfákat,
Bánatosan-búgó hangot hoz a szellet:
Edényt mosva, a szolgáló énekelget.

A VASÚT.

Csúszik-mászik a földeken,
Mint egy kigyó, mint egy állat,
Maga után, mint a csiga,
Hagy egy fényes hosszú szálát.

Bebúvik a hegyek közé,
Fúrott odújába vész el,
Folyamokon által siklik,
Öntudatlan állat-észszel.

Belsejében változatlan
Számptalan lény helyét lelé,
Mindet magával ragadja
Sorsa elé, sirja felé.

Nappal szétterül mezőkön,
Ingó-lengő füstje árnya,
Éjjelenként - mely ragadja -
Mintha tüzből lenne szárnya.

Fénybogárként szállingóznak
Sziporkák nagy vasfejéből,
Sugár árad a mezőkön
Világított belsejéből.

Itt elillan, ott felvillan
Lámpásinak tündefénye,
Mig eltűnik zúgva szállva
Bársony-sűrű sötét éjbe.

NAGY AKÁ CZFA A KERTVÉGEN...

Nagy akácza a kertvégen,
Inog széles koronája,
Megrezdül levélzetében.
Fűrész tépi, fejsze vágja.

Még zöldellő lombja közül
Elrebbentek a madarak,
Sugár törzse összeroskad
Kemény fejszecsapás alatt.

Lombtalan lett már a nagy kert,
Téli éjjel még is szállnak
Holdvilágos csillámló hó
Lapja felett ingó árnyak.

Kicsiny háznak kéményéből,
Meleg tűzről hideg éjbe'
Siklik füstfoslányok árnya,
Holdvilágos, havas fénybe'.

Gyorsan tolúlnak az árnyak -
Régi helyét mig meglelte
Füst alakban a kertvégen
Haza járó fának lelke.

KÉK LEVEGŐBEN.

Fehér holdvilág,
Fehér felhője,
Kék levegőbe'.

Nagy nyárfa őszi
Arany levélzete,
Kék levegőbe'.

S valahol távol jár
A fekete halál,
Az aransárga
Hatalmas nyárfa
Megrezdül tőle
Kék levegőbe'.

KI VOLT?

Mély nyomok a hóban,
Elhagyott nagy kertbe',
Kékesre nyomúlva
A fehér hó pelyhe.

Ki járhatott erre?
- Az út oly elhagyott -
Látom még a nyomot,
De nem az alakot.

Majd visszaképelem:
Milyen volt az élet,
Mely itt magányosan
A nagy hóba tévedt?

Mintha már látnám is,
Jó felém egy árnyék,
Mintha az árnyékban
Magamra találnék.

Hiszen én jártam itt -
Ide be van nyomva,
De már nem ismerem
A saját nyomomra.

TAVASZI ESŐ.

Kemény fenyős hegyek
Lágy felhőkbe nyúlnak,
Szürke felhők sötét
Zöldjéhez simúlnak.

Világos zöld réten
Sárga kelyhek nőnek, -
Egyhangún hull cseppje
Tavaszi esőnek.

Zölde szürke folyam
Elhaladó habja
Jön-megy, - mint az élet
Minden egyes napja.

Jön-megy, feltarthatlan'
Ködös messzeségbe',
Egy elhalad, más jön -
Soha sincsen vége.

Elfolyó habjába
Eső cseppek hullnak,
Parti sáslevelek
Hullámába nyúlnak.

Apró lépésekkel
Kékes feketében
Sötét varju sétál
Világos zöld réten.

Parthoz ér, egy perczre
A folyamba bámul
S kimérten inni kezd
Elfolyó habjából.

TÜKRÖZÉS.

Köszobor áll tó közepében -
Fehér márványból vésve,
Holdfényes vizből vissza csillan
Szélrezgő tükrözése.

Sárgúlt levél hull körülötte
Elalvó tó vizébe,
Sárgúlt levél közt tükröződik
Fehérlő szobor képe.

A nő, ki után hajdan, régen
Szobor idomit vésték,
Elporladt már. - Kő sirbolt őrzi
Testének pihenését.

De lelke itt száll körülötte,
Csókolja képe mását,
Bámulja saját szépségének
E földön - maradását.

«Mi szép vagy! én vagyok te benned
Te nem élsz, itt vagy még is!
Én vagyok, voltam, elporladtam,
Ez fény is, sötétség is.»

Hozzá simúl ködfelhő képen,
Hideg, ezüstös fénybe'.
Mintha a nő rég meghalt volna,
A szobor mintha élne.

KALENDÁRIUM.

Titokzatos könyv lapját nézem
Borongó ujév reggelén,
Minden jel annyi bűvös rejtély,
Fátyolos-érthetően,
Int felém.

Jövendő napok mind megírva,
Egymásután mint jönni fognak,
Árnya-fénye már ide vetve
Jövő napoknak.

.....

Hány koporsóra, hány bölcsőre
Száll ezen árny, e fény?
Ki ébred még fel a ma élők közül
Jövendő ujév reggelén?

.....

Nem létező jövő napok
Biztos jövőjükkel,
Itt könyvbe szedve. -
Az élet nedve
Már száll fel bennük,
Mindegyik készen
A mindenségben.

.....

«Vasárnap 17-ik!» -
S ez a nap felvirad
Bizton egy reggel.

Egész sereggel
Visz magával
Számptalan élő lényeket
Az örök éjbe, az örök múltba.

És hoz magával
Számptalan élő lényeket
Az örök múlt, örök jövőjébe:
Fűt, fát, virágot, embert, állatot,

S azon nap, az ásványok tömege
Úgy, s nem máskép lesz tömörülve.

S a világ ürbe
Forognak mind a csillagok,
Azon a nap, s a többi napokon
Egymás után.

.....

A bűvös könyv itt fekszik
Az asztalon,
S bent az első lapon
Vörös betűkkel az első sorban:
Először ki írva:
Ujév napja első január.

LEÉGTEK A GYERTYÁK...

Leégtek a gyertyák
A bálteremben.
Hajnalodik már,
Felkelő napról
Éj fátyola lebben,
Rózsaszín álmok
Fakóvá lapúlnak
Fáradt fejekben,
Leégtek a gyertyák
A bálteremben.

Leégtek a gyertyák
A karácsonyfáról,
Sötétén, dísztelen
Áll már a jászol.
Arany dió, alma
Eltéve, leszedve,
Köznapi vá lankadt
A gyermekek kedve.

Szép aranyálom
A szeretetről
Ismét oly távol,
Egy évre távol,
Leégtek a gyertyák
A karácsonyfáról.

Leégtek a gyertyák
A ravatal mellett
Útra kész a vándor itt -
Távoznia kellett.
Ismeretlen fogalmak
Titkos honába -
Eléri-e még
Földi fény lángja?
Vagy elszállt ő maga is,
Mint egy lángot oltó
Múló lehellet? -
Leégtek a gyertyák
A ravatal mellett.

MÉHESNÉL.

Ólomszürke égből
Nagy hópelyhek hullnak
Lassú tapadással
Egymáshoz simúlnak.

Fehér hólepedő
- Titkos kezek rakják -
Elfödi az élet
Százezer alakját.

Tövis disznó, szúnyog,
Békák, zöld seregje,
Rovarok, bogarak,
Eltakarva fedve.

Csak itt-ott a hóban
Fekete turása
Vakandnak mutatja
A földet hol ássa.

Sűrűdik az este
A kis méhes felett -
Elborított a hó
Virágot, levelet.

Fehér havas csendben,
Mintha nyárnak álma
Zsongó arany szárnyán
Körülötte szállna.

És benn a kaptárban
Rejtett meleg élet - -
Egymáshoz simúlva
Alszanak a méhek.

ALKONY.

Belepte első hó pihéje
Dombok hullámos vonalát,
Fehér dombok, szürke téli ég alatt.
Csak nyugaton szüremlik át
Pirosas-sárgás esti fény,
Mint egy emlékezet
A hó felett.

Falu, gyalogösvényén,
Barnára taposott ösvényen
Fehér hó közt, jön most a csürhe:
Kis kondorszőrű malaczok
Hosszú orrú bozontos disznók.
Rövid vágtába
Piczi lábuk himbálja
Gömbölyded hátukat.
Hosszú fülük fel és le lebben,
Mind sebesebben:
Haza felé! haza felé!
Rövid vágtába,
Egymás nyomába
A csürhe elhalad
Szürke téli ég alatt.

Fehéren
Száll az alkony,
Világos-sötéten
Száll az alkony, száll a csend,
Havas háztetők kéményéből,
Füst szállong,
Ide-oda lebbenve szét oszlik,
Mint egy emlékezet,
A táj felett.

JULIUS.

Kavarodik a fák felett
Egy fekete varju sereg.
Talán gondolatim szállnak
Tetejében a nagy fának?

Nyár van, még is szürke az ég,
De szomorú lesz a vidék,
Ha a zöld levél megfázott,
Esőkönytől agyonázott.

Kavarog a nagy fák felett
Egy fekete varju sereg,
Mintha hómezőkön szállna
Érdes hangja, sötét szárnya.

ÉGŐ FEJFÁK.

Falu sorja lángban, kivillan az éjbe',
Átcsapnak a lángok fedélről fedélre.

Pirosan harapnak a recsegő nádba,
Szalmás istállóba, fészerbe, pajtába.

Már a zöld levelű élő fák is égnek,
Mind izzóbb lesz lehe a pirosuló légnek.

Lángpiros alapon, sok sötétlő árnyak
Kétségbeesetten ide-oda járnak.

Sziporkázó üszkők repülnek az éjig.
«Vizet! vizet!» hangzik a sorokon végig.

Jajveszéklés, bőgés, harangok zúgása,
Szikrák perczegése, lángok pattogása.

Csak fent a domb csendes, a temető dombja
Mint az éj mind sűrűbb hallgatásba vonja.

De mintha a sirok most megmozdúlnának,
Vagy csak visszfénye tán a tűz világának,

Mely itt lángot vetett ujultabb erőben?

Kigyultak a fejfák mind a temetőben.

ÁLLOMÁSON

Három piros lámpás halad
Csillag-áttört felhők alatt.

Három piros lámpás fénye
Siklik be a sötét éjbe.

Elveszett már a homályba
Csak füstfelleg száll utána.

Ez is már a távolé lett -
Vele szállt egy darab élet.

KARÁCSONYÉJ.

Csillagról csillagra szép
Angyalokkal szállnak,
Megváltás hírét viszik
Széles e világnak.

Arany csillagfény alatt
Elsimuló hangok:
Zúgnak távol tornyokból
Éjjeli harangok.

Sötét kék ég alapján
Rezgő csillagfénybe',
Keskeny sarló - holdvilág
Aranysárga fénye.

Ide-oda reng a fény,
Mintha bölcső lenne,
Szűz Mária ringatja
Kis Jézuskát benne.

III. PÁN KÖNYVE.

PÁN SZERELME.

Sipolva megy erdőn, réten,
Körölette minden állat,
Mint vigan megy, talál egy szép
Ingó fehér virágszálat.

Lassubb lesz ugráló lépte,
Nedves szeme ragyogása,
Úgy elbámúl, úgy elfordúl,
Hogy a virág meg ne lássa.

Majd visszanéz, hozzá hajlik,
Meghatottság mosolyában,
Röstelkedve, halkan mondja:
«Édes drága virágszálam.»

PÁN FLÓTÁJA.

Fütyült nádsipján, csermely-tiszta hangon
Világító, aranyszín éneket,
Örömtől megremegtek a virágok. -
De nem hallgatták meg az emberek.

Egyik munkába járt, vagyont szerezni,
Egy más' ment tompa gyűlölség után
Egy harmadik léha szerelmet hajszolt,
Egy mást' körülvelt únalom s magány.

Haragra lobbant a baklábu isten,
Hétágú fuvoláját fölveté,
Föl a kék égbe, a fehér felhőig,
Magas ivben, a zöld lombok fölé,

A síp leszállott lombok sűrűjébe,
Szárnyat kapott s tovább csengett dala, -
Most is öröme hí erdőt, zöld kertet:
Sárga rigó, Pán arany madara.

ÁPRILIS.

Lába nyomán kizöldül a fű,
Hol fuvolázva elhalad,
Pille repül, cserebogár zsong
Énekelnek a madarak.

Csalogatva szól a kakukhoz,
Ha felel neki, felnevet,
Szórja a légbe mind a fehér
Hófehér kökénylevelet.

KI JÖNNI FOG MÉG.

Sötétül a hold, a nagy égbolt
Meg-meg remeg:
Krisztust keresztre feszítették
Az emberek.

Szellem hatalma, lét nyugalma
Mind tova száll,
Fátylát sötéten bontja széjjel
Örök halál.

Bűnét megbánva, Krisztust szánva
Zokog a nép:
«Hogy megváltónk vagy, mért nem tudtuk,
Mért nem előbb?»

De csak ne késsünk. Vezeklésünk
Jóvá teszen
Mit ember szellem bántott, vétett
Egy Istenen.

.....

Virágos réten, erdő szélén
Bokrok között,
Nevet a nagy Pán - ő lesz immár
Az üldözött.

Bükktrözséből róva, széjjel szórva
Bokrok felett
Felállitnak rémes sötétlő
Kereszteket.

Már rászegezve zord keresztre
A faunok mind,
Közöttük Pán bozontos teste
Sötéten int. -

Mint vad madár, még egy mosoly száll
Pán ajkiról
A napsugárba - s élet lángja
Már elborúl.

Keresztek sorja, hosszú sorba
Hegy oldalán,
Mig elérik Krisztus keresztjét
A Golgothán.

.....

Honnan? ki tudja? vándor útja
Ide talál
Egy utasnak. - Borzadva nézi:
«Mért e halál?

Szegény kis fáradt, kecskelábak
Mi vétkeitek?
S te szelid férfi, tested ide mért
Szegeztetett?»

Résztvevő észszel, gyöngéd kézzel
Mely élted ad,
Leszedi Krisztust a keresztről
S a Faunokat.

Egy gondolatra, máglyába rakja
A kereszteket.
Tűzlángok fénye, jövő reménye
Libeg-lobog az őserdő felett.

MOZGÓ VIRÁGOK.

Rét oldalán virágos hegynek
Boszorkányok virágot szednek.

Szedik az erdők vadvirágát,
Pirosat, kéket, fehér, sárgát.

Rájuk mint halvány csillag szórva,
A hajnal színü csipkerózsa.

Ember szemét itten nem félik,
«Nem láthat senki» emigy vélik.

De a nagy Pán riasztja őket,
Meglesi a virágszedőket.

Mint egyik boszorkány meglátja
Lehull ijedtében virágja.

Elrebbennek a boszorkányok,
Szét szórják a tenger virágot.

Már mind a füre oda vetve -
Fonnyad belőlük élet nedve.

Már nem diszítik a mezőket,
De a nagy Pán megszánja őket.

«Szegények!» szól s rájuk lehelve
Ujra éled virágok lelke.

S mi még előbb csak hervadt, tépett -
Megmozdúl a gyöngéd levélzet.

Mozdúlnak, élnek, tovaszállnak
Mint annyi tarka pillészárnyak.

És régi otthonát belepve
Nyugtalan szállong a sok lepke.
Édes szerelmi csókra vágyva
Ráborúl a testvér virágra.
Napfényes légben könnyen szállnak
Élő virágok, «pilleszárnyak.»

PÁN MACSKÁI.

Simán folyik le a patak
Megcsillan rajta mind a fény

Kék napsugarak játszanak
Aranyval áttört zöld állat-szemén.

Pán zöld szemébe tükrözik
Fenyük megingó kék galya

Patak habjába ütközik
Imbolygó dongók zümmögő raja.

Szétrebben a dongó sereg,
Mert nyugtalan lett a patak,
Fehéren a zöld víz felett
Pán habszörű macskái játszanak.

Egymásra szöknek, ugranak,
Kinyújtja mind habkarmait,
Ragadja őket a patak,
Szilaj, örült tánczot jár mindenik.

Feltűnik egy, a másik jó - - -
Ragadja őket a patak,
Egy elrohan, más jó elő:
Megannyi fehér, habzó gombolyag.

Ugrálnak a zöld víz felett,

Ragadja őket a patak,
Fehéren a zöld víz felett
Pán habszörű macskái játszanak.

EGYMÁST ÉRTIK.

Nem hallgatják őt már régen
Hiába szól fuvolája,
Azért csak szórja virágít,
Erdőt, berket vigan járja.

Egyszer mén az országúton,
Sötéten tűnik szemébe
Nagy kereszt, magas kereszten
A Megváltó halvány képe,

Szánva nézi őt a nagy Pán:
«Mért szeretted úgy a népet,
Szived kincsét mért pazarlád
Rá, ki téged meg nem értett?»

Szeliden mond a Megváltó:
«És te mért hinted virágod'
Háládatlan durva népnek,
Mért hozod a boldogságot?»

«Boldogság, Szépség,» e két szót
Földi ember meg nem érti,
Hosszú ezredévek folytán
Napról-napra vágyva kérdi.

Mosolyg Pán az Úr szemébe:
«Mi megértjük egymást ketten,
Élünk a zajgó világban
Észrevétlen, elfeledten.

Nevünk mintha ismerős vón',
Egy vagy más szokásból ejti,
De értelmét nem találja,
Jelentését elfelejti.» - -

Száll az alkony, bibor fénye,
Beözönli a világot -
Pán hoz Krisztus keresztjéhez
Vadrózsát s pipacs virágot.

SÁRGA RIGÓ.

Csöndes a kertnek minden bokra - árnya
Álomlátó dél hullámos hevéen,
Sötét foltot tép a nagy nyárfa ága,
Álomlátó dél hamvas kék egén.

A kerti fákon szilvák, almák érnek,
Érnek mind jobban hogy a nap halad,
A málnabokron alig-alig térnek
Piros bogyót csipkedő madarak.

Csend mindenütt, - a ház úrnője alszik,
Eltűnt napszámos, el kertészlegény,
Körül csak tücskök czirpelése hallszik,
Két pille játszik a kert közepén.

Lassan megrezdül most a bokrok alja,
Levélet-árny az úton megreteg, - -
Óvatosan néz, - hogy senki ne hallja,
Felvillannak a fényes, zöld szemek.

Nevetve rázza meg nagy gyümölcsfáit
A kert ura: ő nagy-felsége Pán,
Nevetve dobja érett kék szilvát
Felsivító sárga rigó után.

AZ Ó MOSOLYA.

Sipol az erdőn végig,
Szavára mind megáll
Kis béka, gyík, giliszta,
Nyul, őz, hernyó, bogár.

A vizből felbukkannak
Üvegszemű halak,
Az ágon himbálóznak
Lágy tollu madarak.

A fűből kimagasló
Virágok ezre mind
Kaczer illat-mosolylyal
Halkan feléje int.

Csak megy az erdőn végig,
Majd vigan felkaczag,
Ha rémült béka ugrik
A kecskeláb alatt.

Dehogyan bánt'na teremtményt,
Csak tréfálkozva lép
Futó egér farkára,
Bocsájtja majd odébb.

Majd pille után nyulna
Vigyázó gyöngéd ujja,
Hogy valahogy szárnyáról
Himporát le ne fujja.

S kik rettegve futottak
Mert még nem ismerék meg,
Boldogan jönnek hozzá
Mind mind a teremtmények.

Történik még az erdőn
Sok csintalan dolog,
S álmatag boldogságban
A nagy Pán mosolyog.

IV. BOSZORKÁNYDALOK.

BOSZORKÁNYSZÁRNY.

Egyedül egyedül a világot járja
Földi lény, földi szív
Sohsem lehet párja.

Annyi ha meglehet,
Hogy ép múlóképen
Szerelem csillan fel
Egy vagy más szemében.

De ő nem felelhet,
De ő meg nem állhat,
Szárnya repülése
Másra sohasem várhat.

Miért tétovázna?
De minek is várna?
Boszorkány leánynak
Legjobb társ a szárnya.

KÖDVIRÁGOK.

Ködvirágok,
Boszorkányok
Szálljunk, szálljunk csendes éjbe,
El sem árúl,
Meg se bámul
Szétsugárzó csillagfénye.

Madár szárnya,
Fáknak árnya,
Puha ködben minden alszik,
Csendes éjbe
Köd fehérbe
Szárnyunk röpte nem is hallszik.

Avar zörren,
Levél csörren,
Dombtetőn górok merednek,
De túl,
A ködfátyolon túl
Szép tündéerkertek nevetnek.

Szálljunk, szálljunk,
Fátyol szárnyunk,
Nincs lefogva, nincs lekötve,
Ködvirágok,
Boszorkányok,
Szálljunk, szálljunk be a ködbe.

VIZITÜNDÉR.

Fátyol ruhám sugárból szőve,
Fejemen kék csillag ragyog
Jertek szép hattyuk, fehér őzek
Elringatnak a kék habok!

Jertek tündöklő palotámba
Kristály csillámló viz alatt,
Vidám játékkal körül fognak
Kék pikkelyes ezüst halak.

Hínár-indán sikamlík a viz
Véle sikamlík énekem,
Felkel a hold, a hab felcsillan
Tovább, tovább - jertek velem!

HALASSZONYOK.

Szőke hajuk, barna hajuk
Himbál hullámon,
Fehér testük el-felmerül
Kék holdvilágon.

Kristály-szemük átvillámlík
Vizrétegen,
Ajkuk mosolyg, örületes
Szerelmesen.

De nem szeretnek soha senkit,
Csak hűs viz habját,
Hideg kezükkel cseppjeit
Kebükre kapják.

Ujból s újból futó vizcsöpp
Után hajolnak,
Míg ők maguk ölelő emberkarból
Mind széjjel folynak.

HÓVIHAR.

Fázik a boszorkány,
Vékony kis ruhája
Testét nem takarja,
Elfagyott a szárnya.

Tova nem repülhet,
Fenyügalyra szállott,
Zuzmora ellepte
Mint egy nagy virágot.

Forgószeél felkapja,
Elvész a viharba,
Kavargó, zavargó
Fehér zivatarba.

ALSZANAK AZ EMBEREK.

Hófehér fátyolruhámon
Hold sugárja megakad,
Jobbról-balról felrebbennek
Az elalvó madarak.

Hogyha röptem elsikamlík
Sárgúlt lombú fák között,
Tarlón, hol pókháló szálát
Ezüst harmat öntözött.

Lombbal hintett országuton
Melyen foltot tép a fény,
Elhagyott zöld nádasokba
Felcsillámló víz erén.

Fényben úszom, elrepülök,
Hervadó mezők felett,
Szép a föld, mert ébren a hold,
S alszanak az emberek.

A MOSOLY.

Rózsaszín márványból
Van szép palotája,
Szűz-fehér selyemből
Uszályos ruhája,
Fején kis korona
Rubintból, gyémántból,
Övén aranycsillag
Fonott holdsugárból.

Szava, mozdulása
Szerelemre válik,
Ki látja, szereti,
Kiséri halálíg,
Boldog lesz, kit érint
Lágy, puha kezével,
Minden sebet gyógyít
Egy tekintetével.

De ki egyszer is csak
Mosolyát meglátta,
Zavaros lett annak
Minden boldogsága.
Boszorkány mosolya
Csak úgy sziven kapja,
Mintha mérges kigyó
Szívébe harapna.

A PÁSZTOR.

(Mármárosi monda.)

Midőn első forróbb napfénytől
Szétfolyó hóviz elapad,
Jön a nagy pásztor és bejárja
A közel s messze falvakat.

Kiválaszt férfit, nőt, leányzót:
«Legeltessétek nyájamat,
Te, szunyogok zsongó seregjét,
Te, az iramló fővadat.

Te, a medvéket őrized meg,
Te, örködsz méh s darázs felett,
Te vigyázol a madarakra
Míg jó a jövő kikelet.»

Mindenkinek kiadja nyáját,
És mindtől számon kéri majd
A legutolsó bogárkát is,
Ha rét és erdő újra hajt.

Jön a boszorkány hajlékához
Állatok és erdők ura,
Szól: «Gyermezem, te légy ez évre
A sárga rigók pásztora.

Ha nevezek pásztornak férfit,
De sokszor is meg nem felel
Hivatásának, hanyag, lusta,
Asszonyt is sok más gond fog el.

Csak hogy ha tiszta szűz leányzó
Pásztorkodik egy nyáj felett
Van biztonságban minden állat,
Akkor nyugton pihenhetek.

Egy darabot sem ad a nyájból,
Éber szeme ügyel-figyel,
Ha veszély közeleg felénk
Ködfátyollal borítja el.

Ha nyája «vad», golyó nem éri,
Ha légy, nem bántja fergeteg,
Ha dongó, szakadó esőtől
Virágszirmokkal védik meg.

Őrizd hát a rigók seregjét
A zöldülő bükkös hegyen
Hogy erdők arany fuvolája
Bántatlan és szabad legyen.»

Meghajlik mélyen a leányzó,
Körülte zsong a kikelet.
Sárga rigók arany seregje,
Szállong repül feje felett.

A KÖNY.

«Jer, szálljunk fényes holdvilágban!»
««Nem mehetek, széttépve szárnyam.»»

«De mi perzselte, tépte széjjel?»
««Forró könnyem hullt rá az éjjel.»»

«Hisz tőlünk távol salak gyöngye,
Boszorkányszemnek nincsen könye.»

««Kuvik madár repült felettem: -
Egy földi ifjút megszerettem.»»

AZ ERŐSEBB TŰZ.

Kimondták a szörnyű ítéletet:
«Kegyelmet adjunk néki? - Nem lehet!»

Magasan összehordva áll a máglya,
A boszorkány körül már felcsap lángja.

És terjednek a lángok, nő a tűz,
De érintetlen áll a tiszta szűz,

Nem perzselődik el sem hajaszála,
Sem fehér teste, sem lengő ruhája.

Rémülve látja, s felsivit a nép:
«Csak több tüzet! ennyi még nem elég!»

A boszorkány nem ég el - mindhiába -
Egyszerre csak kigyullad szive tája.

Azon tűztől, mely benn lelkében éget,
Lássátok, itt az igazi ítélet!

Ti nem bánthatjátok, de saját lángja
Feloszlatja, beviszi a halálba.
Törnek szivéből mind jobban a lángok,
Körülte sziporkáznak tűzvirágok.
Lelke izzó folyamként ontja szét
Életadó, gyilkos, tiszta tűzét.
Szétfolyik a tűz, elönti a máglyát,
Erejével eloltja földi lángját.
Majd, tovább terjed, előmlik a népre,
Új tüzet gerjeszt mindegyik szívébe.
S most, hogy a tűz gyöngye testét megkapja
Izzó fehér a boszorkány alakja.
Kit földi tűz nem érhet, nem bánta,
Elégeté most saját tiszta lángja.

A BOSZORKÁNY ÉS A MEDVE.

Mikor már ember közt
Nem volt maradása,
Rengeteg erdő lett
Boszorkány lakása.
Félelmet nem ismer
A ki arra járhat,
Csak világkerülő
Vad erdei állat.
Erdei állatnak
Érti titkos szavát,
Madárral, bogárral
Megérteti magát.
Medve jött utjába,
Mondta a medvének:
«Nem bántlak!» a medve
Felelte: «megvédelek!»
Az óta ott alszik
Küszöbe tövében,
Nyári langyos estén
Fehér havas éjben.
Sokszor a leánynak
Fehér habos karja
Medve kóczos nyakát
Ölelve takarja.
Fejük felett pedig
Zöld fenyűfák ága
Ide-oda inog
Arany holdvilágba.

A RÉM.

Szép boszorkánylányok járnak
Füzértánczot minden éjjel
Harmatos rét zöld fűvében
Tiszta, szűzi szenvedélylyel.

Párducz, tigris arra kúszik
Itatóra a holdfénybe,
Zöld szemükből visszacsillan
Vad sugárban a hold fénye.

Felsivit egyik boszorkány:
«Vad állat jó, fussunk, édes!»
Szól a másik: «Őz után járt,
Nem veszélyes most, nem éhes!»

Zúgva jő vihar felénk,
Tűzkévéket ont az égből,
Takarót vonnak magukra
Boszorkányok rét fűéből.

Elszáll a vihar felettük,
El is némúl tombolása,
Lágyan hangzik távolabbról
Andalító búcsuzása.

Csöndes tiszta lesz az éjjel.
Boszorkányok újra szállnak
Átlátszó arany szövetjén
Harmatseprő holdvilágnak...

De ijedve rebbennek szét -

Ingadozva, lágy sötéten
Jó egy árnyék. - -

Kékes-tompa
Foltot tép a tiszta fényben.

«Láttad?» - «Láttam. Oh, mi szörnyű
Kapzsi kézzel, irigy szemmel
Közelit, éppen felénk tart,
Fussunk, szálljunk, jön az ember!»

SZENT IVÁNNAP.

Szép liliomos virágok
Fehér lelkű boszorkányok
Mind elszálltak a holdfénybe
Szent Ivánnap éjjelére.

Fehér fátyol tova lebben
Sebesebben sebesebben.
Fehér fátylát mind felkapja
Rajta csillog fű harmatja.

Harmatos kert, lombos árnyak,
Benne liliomok állnak.
Nyírott lombfalú bokorban
Két fehérlő hosszú sorban.

Minden liliom virágba
Zöldes fénybogárkák lángja,
Mert csókját reá lehelte
Boszorkányok csillaglelke.

CSILLAGHULLÁS.

Csillaghullás a nagy égbe,
Boszorkányok esti légbe.

Csillaglángot szórnak széjjel
Boszorkányok minden éjjel.

Egyik a lángot megkapja,
Másik dobja, tova adja.

Sugarában röpke lángnak,
Boszorkányok úsznak szállnak.

Uszik a sok lenge alak,
Mint hullámban fényes halak.

Elsiklanak egymás mellett,
Könnyeden, mint egy lehellet.

Lehúzódnak, felkerülnek,
Csillagfénybe elmerülnek.

Játszik csillagok tüzébe
Boszorkányok szeme fénye.

Boszorkányok csendes éjjel
Csillaglángot szórnak széjjel.

Hullnak, hullnak csillaglángok,
Játszanak a boszorkányok.

V. MESEVILÁG.

...RÉGES RÉGEN ELFELEDTÜNK.

Nem ismerem - de végtelen szerelmem
Csak az Övé,
Sohsem láttam, de gondolatom
Csak is felé,
Felé száll,
Mint vándor úton haza térő
Tévedt madár.

Ha rémület hideg keze érinti lelkemet,
Az irtózat csak tőle,
Lényem tőle remeg.

A boldogság, mely nincs, de eljő
Elszáll felettünk
Csak Ő,
Mit róla tudtunk s régen elfeledtünk
Réges, régen elfeledtünk.

A KÚT.

Az ősz hullatja sárga levelét
Mohos küszöbre
Elhagyott falakra
Titokteljes kutak
Mélyen fekvő tükrebe.
S a mély vizen keresztül
Egy hullám rezdül.

Minden oly távol -
A boldogságról
Száll egy álom
A kéklő tiszta légben.
De hűs szellő söpri a mohos falat
S a hársak alatt
Halkan söpri a sárga
Leveleket.

Minden oly távol,
S a boldogságról
Száll egy álom:
Rég múlt napokról
Melyek sohsem voltak
És sohsem lesznek -

.....
Levelek hullnak
Halkan hullnak.

HÁRFÁRÓL.

I.

Sötét fenyük; meghajlanak
Repülő köd leple,
Vihar zúgása,
Zivatar szárnya alatt.

Locsog a mély tó habja,
Megingatja a nádat
Partjainál,
Ismét csendes lesz,
Majd újra rezdül,
Ólmos nehéz fénye
Fehér ködön keresztül.

Tiszta lesz a tó mélye.
Szürke sziklafalak
Tükröződnek a mélybe.

Közeleg az est,
Csillagok kigyulnak, fenyves felett,
Átrepül az erdőn
Egy rég szétfoszlott,
Rég elhomályúlt, arany fényű
Emlékezet:
Királyfiról, ki szép volt,
Királyfiról, ki hős volt,
Vagy dalnok talán?

Egy hárfa hangja rezdül
Az erdőn keresztül
Csillagos fényes
Zöld éjszakán.

II.

Tudod, hol szólt az ének,
Csöndjében a nagy éjnek?
Ráfonta hold sugárja
Arany húrjait, mind
Egy fenyű fára.

S ki nyugtát sohsem lelte:
A szép királyfi lelke,
Eljött zivatar szárnyán
S a holdvilágos hárfán
Játszá csak ujra, ujra,
A soha nem felejtett
Nagy éneket.

SOURDINE ALATT.

Tavaszi nap, korai nap
Süt a zöld erdőre,
Sűrű erdő, fenyű erdő
Halavány lesz tőle.

Halavány is, meg sötét is
Kékes-zöldes árnya,
Mintha napfogyatkozásba
Fehér füzes állna.

Tavaszi rét, korai rét
Fakult lapja felett,
Ide-oda ingadozva
Száll egy varjusereg.

Olyan fényes, oly fehér
Feketéllő szárnya,
Mintha napfogyatkozásba
Fehér galamb szállna.

MADÁRREPTE.

Hófehéren árad a hold sugárja,
Sötétlő kert feketéllő lombjára
Feketéllő lomb sűrűjéből kiválik
Egy madár szárnya.

Hófehér gyepe felett körözve száll el,
Betéved majd fekete lombok közé,
Össze vonja a fény és árny sötétjét
Szárnya röptével.

Hangtalan száll hófehér holdfény szála,
Hangtalan száll fekete madár szárnya
Csöndes kertben - álmatag éjjel titkos
Varázslatába.

HÓKIRÁLYNÉ PALOTÁJA.

Kert zuzmorája
Minden kis ágra
Fehérlő csipke,
Hideg lehellet
Kristály virága.

Fehér nyirágról
Leomló fátyol,
Földig leérő
Libbenő hajló
Kristályos csipkés
Leomló fátyol.

Pirosas, biboros
Lilaszin hora
Hullnak a pelyhek,
Zuzmora pelyhek.

Halvány zöld holdvilág
Üveg-zöld holdvilág
Hinti be fényével
Sárgás zöld fényével
Az egész kertet.

Kis fagyos pacsirták
Járnak az utakon,
Kerék nyomában.
Elalvó kis madár
Fellebben meg leszáll,
Dermedtebb, nehezebb
Felborzolt tollában
Elfagyó szárnya.

Megzörren a levél,
Hótakarta levél,
A fehér hó alatt
Elfutó kis egér
Elsiklott, elszaladt,
Kis nyoma ott maradt
A fehér hóban.

Holdsugár - fagyból szőtt
Fényes jég palotát
Végig bejárja,
Mind egy magába
Ő, a szép, a fehér
Jég s hókirályné.

Jég csillog szemében,
Tükröt tart kezében
Lebbenti fátyolát
Hinti a zuzmorát
Jég palotába,
Mind, egymagába
Tükörszép, holdfényes
Fehér királyné.

KIGYÓK KÖZÖTT.

Nem ismeri senki,
Bár mennyit is látja,
Szeretője nincsen,
Sohsem volt barátja.

Halált nem szereti,
És nem a szerelmet,
Élet után vágyik -
Nem e földre termett.

Múltat és jövőt
Csillagfénytől kérdi,
Állatok, virágok
Titkos szavát érti.

Ha magányos útja
Sziklás helyre téved,
A kigyóknak mesél
Ősrégi meséket.

SÁRKÁNY ÚTJA.

«Fogd be sárkányomat
Édes öreg dajkám,
Gúnyos mosolyt láttam
A mostohám ajkán;
Kegyetlen szemétől,
Gúnyos mosolyától
Röpítsen sárkányom
Akárhova távol.»

«Szép királykisasszony,
Ne menj el én szentem,
Szenvedés az élet,
Ez már így van rendben,
Itt falak őriznek,
Óvó fáknak árnya,
Ne menj te védtelen
A sivár világba.»

«Oh, de nem oltalom,
Fogság ez én nékem,
Kéklő szabadság van
A magas kék égben.
Kéklő szabadságra
Lelkem régen vágyott,
Mért tapodjam tovább
E sáros világot?»

Elrepült a szép lány.
Vágyva néz utána
Szegény öreg dajka,
De hiába várja,
Csak a merre útját
Sarkánya kereste,
Üstökös csillag jár
Minden áldott este.

TROUBADOUROK.

Arany szemű békák néznek
Egy vízi rózsára,
Fehér rózsza tó vizében
Inog hosszú szára.

Tó vizében hosszú békák
Koszorúban állnak,
Bánatosan énekelnek
A fehér virágnak.

Felkél a hold, elsikamlík
Aranyba szőtt fénye,
Vissza csillan, majd felvillan
Sűrű tó vizébe.

Arany szemű hosszú békák
A virágot nézik,
Mozdulatlan tekintettel
Majd hogy megigézik.

Többen jönnek, hívják egymást,
Egymásnak felelnek,
Holdvilágnál bánatosan
Tovább énekelnek.

TÜNDÉRKERT.

Tündérek játszva hívják, csalogatják:
«Fehér palotánkba gyere velünk,
Márvány a lépcső, arany a fedélzet,
Harangvirág felett száll énekünk.»

Harangvirágok öntik el a rétek
Selymes fűvét a palota alatt,
Álomlátó dél csendes sugarába
Hosszú fa-árnyak halkán siklanak.

«Látod amott hófehér hattyúk úsznak,
Tavunk sötétkék átlátszó vizén
Tollakról gyémántos vizcsöppek hullnak,
Szárnyukról visszacsillan mind a fény.» -

Kezei álmodozva fonják-bontják
Tündérek lágy aranyszínű haját,
Szívét a mámor fagyasztó tüzének
Halálos boldogsága fogja át.

És este? - Kifogyott a fény a légből,
Hervadt minden virág köröskörül,
S míg szeme lát, kőhalmaz pusztasága,
Mi előtte kopáran elterül.

NAPRAFORGÓ KIRÁLYNÉ.

Szolgálóim szürke pókok,
Fonjatok gyorsan serényen,
Hogy a fátyol lenge fátyol
Még vasárnap készen légyen.

Szivárványos lágy ezüsből
Légyen fonva minden szála,
Szőjétek a tündérfátyolt
Szép leányom homlokára.

Napraforgó palotámba
Szombat este készen várom
Lenge fátyolt - mert menyasszony
Kis leányom, szép leányom.

Százezer pók nagy serényen
Fátyol vékony szálát fonja,
Nagy szövő szék - széles tarló
Vékony szállal már bevonva.

De nem tudják össze szőni,
Mert a szálát minden éjjel
Irigy csintalankodással
Hűvös szellő tépi széjjel.

Lágyan össze gombolyítja,
Röpíti a tarlón végig,
Föl egész a napsugáros
Kékben uszó magas égig.

Kékben uszó magas égen
Fehér szálak megragadnak,
Foszlányos kis felhő képen
Távol kékben fenn maradnak.

Napraforgó palotában
Szép menyasszony mindig várja
Hogy a fátyolt, lenge fátyolt
Homlokára tűzi párja.

De ellebben minden éjjel
Fehér fátyol, lenge fátyol,
Tépett szála játszik, csillan
Széles tarlón közel, távol.

FEHÉR FARKAS.

Hófehér farkas jár
Hófehér éjben.
Kékesen látszik
Gömbölyü nyoma
A puha havon.

Kékesen száll el
Egy madár árnya
A hó felett.

Felcsillan a hó,
A holdvilágban, a csillagfényben
Mint fehér pelyhen elszórt gyémántok
Felcsillanása.

Kopár akácza
Inog a dombtetőn,
Hullatja elszáradt
Zörrenő, csörrenő
Leveleit
A fehér hóra.

.....

Egy toronyóra
Üt a faluban távol
A domb alatt.

A farkas felriad.
Kullogó, álmos
Egyhangú lépte
Iramodás lesz.

A fehér farkas
Belevész, eltűnik
A fehér éjbe.

AMETHYST PALOTA.

Hogy megy a réten,
Lepkék repülnek,
Libegő lepkék
Két hosszú sorban

Mindig előtte

Bársony-fekete, libegő szárnyuk
Két hosszú sorját
Követi mindig.

Hamuszin fának
Kékes-hamuszin
Törzséhez simúl
Lilaszin-kéken
Két harang virág:
Sötét az egyik, halvány a másik.

Lehull az egyik
Virág kelyhére,
- A halványabbra -
...egyik lepke
Kifáradt haldokló
Bársony sötétje.

Repül a többi
Bársony fekete
Libegő lepke
Repül libegve,
Le és fel szállva,
Két hosszú sorban.
Tovább a réten,
Fűszálak felett
Hamvas eső közt,
Repül a többi
Bársonyos fekete
Libegő lepke.

Elérnek a házhoz,
A palotához
Amethyst-ezüsttől
Lilán világító, erdő palotához,
Ajtaja zárva,
Ablaka zárva,
Nem nyitja senki,
Nem lehet bemenni
Amethyst-ezüstből
Épült palotába.

Hozzá ütődik
Az ablakához,
Az ajtajához
Sötét bársony szárnyak, puha tapadása
Hozzá ütődik
Nedves tetőre,
Ezüst tetőre
Sötét bársony szárnyak, puha tapadása.
Libegő lepkék
Bársony-fekete tapadó szárnya
Reá simúl mind
Esőtől nedves
Amethystből épült
Ezüst palotára.

ELKÉSETT.

Kis királykisasszony kutnál
Mos ruhákat
Arra megy egy buglyos fejü
Csunya állat.
«Király apám, jaj, segítség!
Bánt valami,
Úgy félek, hogy alig tudom
Kimondani.»
Öreg király, kövér király
Alszik éppen
Gondtelt álmot nagy aranyos
Karos székben.
Nem is hallja kis királylány
Esdő szavát,
Csak álmában meglegyezi
Olykor magát.
Mit tegyen hát? - szépen szól a
Király lánya.
Kis királylányt buglyos állat
Dehogy bántja.
Leülnek a napos fűbe
Egymás mellett,
Úgy szedik le bokorról a
Földi epret.
Öreg király mély álmából
Hogy felébred,
Hogy kinéz a pitvar ajtón,
Csak elképed:

«Úgyan lányom! - megharagszom,
Nem hagyod ott
Mindjárt azt a buglyos fejű
Csúf állatot!»

Vígan nevet kis királylány
A szemébe:
«Édes apám, mért nem jöttél
Idejébe?»

LEPKEKIRÁLY.

Hol zöld fenyügaly közt
Húros rigók járnak,
Pillangó szárnya nőtt
A lepkekirálynak.

Sötétlő bársonyos
Bibor pilleszárnya,
Erdő, mező felett
Véle vígan szálla.

Kis virágherczegnék,
Kik még meg se látták,
Bársony szárnyáért most
Bűvösnek találják.

Gyikokat fognak be
Kis levélszekérbe,
Úgy hajtanak, gyorsan
A király elébe.

De ha megpillantják
A kék levegőbe,
Kis virágfejüket
Elfordítják tőle.

PÁVACSILLAGOK.

Kerti utra lassan hullnak
Zsugorodott falevelek,
Megcsörrennek, elsiklanak
Apró kövű porond felett.

Kanyargó út, rég elhagyott -
Mely ápolta eltűnt a kéz,
Vágott széle össze lapúl -
- Dudvásodik - bozótba vész.

Keresztül a kavics uton
Mint egy barna lomha árnyék,
Kőrisfának roncsolt ága
Korhadt, letört - törzse áll még.

Az út végén szürke korlát
Tán a régi házhoz vezet?
Termés kövén napfény játszik
Mint egy múltó emlékezet.

Sárgán süt a lemenő nap
Korlát szürke kőfalára,
Szürke falon kéken csillan
Itt egy páva, ott egy páva.

PÁVAFOGAT.

Kis királykisasszony
Mind befogja szépen
Négy fényes páváját,
Kocsikázni mégyen.

A csillámló fogat
Selymes réten halad,
Harmatos fű hajlong
Fényes tollak alatt.

Zölden, kéken csillog,
Aranyosan vész el,
Mind egymásba olvad
Mint zománczos ékszer.

Kis királykisasszony
Hófehér kezébe
Fehér orgona ág
Zöld bokorról tépve.

Nagy orgona-ággal
Hófehér kezében
Kergeti páváit
Végig a zöld réten.

KIRÁLYLÁNYOK HOLDVILÁGNÁL...

Királylányok holdvilágnál
Mennek szépen,
Mindegyiknek liliom van
A kezében.
Csak egyik, a legkisebbik,
Áll magába,
Ujja között égő piros
Szegfű szála.

Holdvilágnál mennek szépen
    Királylányok,
Bibor bársony, sötét bársony
    A ruhájok.
Csak egyik, a legkisebbik,
    Hab-ruhája
Ezüstösen csillámlik a
    Holdvilágba.
Királylányok, bársony pillék
    Jönnek, szállnak,
Hosszú sorban köszönnek a
    Holdvilágnak.
Csak egyik, a legkisebbik
    Alig látja,
Majd beolvad ezüst csillag
    Sugarába.

HÁROM FEHÉR HATTYÚ.

Három fehér hattyú
Egymás után halad,
Esti szürkületben,
Árnyékos sötétben
Sötét fenyük alatt.

Három sötét holló
Egymás után halad,
Reggeli napfényben,
Harmatos fvényen
Ezüst füzek alatt.

KÉT KEZTYŰ.

Erdő mohán, fák árnyékában
Két keztyű - sötét vörös bőrből,
Ugy, a hogy oda dobta
A fehér kis kéz.

Mintha az ujjak még benne lennének,
Imádkozó mozdulattal
Hajlik a két keztyű
Egymáshoz.

S mintha ködből hozzá szövődne
Az alak,
Melynek keze e két keztyűt viselte.

Ott van, és még sincs,
Ott van, mert ott volt,
Nincs, mert elment,
Ott van a két keztyűben
Még mozdulatja,
Imádkozó mozdulatja.

*«Uram, ments meg a kísértéstől,
Ments meg kísértetektől!»*

Erdő mohán, fák árnyékában
A fűben,
Ott fekszik két keztyű.